

Til stabsmøte fast vitenskapelig ansatte 13.1.25

Fra senterleder Kristin Asdal og kontorsjef Inger-Johanne Ullern

Prosjekttakkvisisjon og TIKs økonomi

Senterstyret vedtok 5.12.24 budsjett for 2025 og ble forelagt langtidsprognose 2026-2029 til orientering: <https://www.sv.uio.no/tik/om/organisasjon/tikstyret/styredokumenter/2024/241205-v3-budsjett-notat.pdf> . I første styremøte i år, 7. februar, skal styret orienteres om vedlagte notat. En kort innledning om rammene for dette notatet følger nedenfor på s. 4.

I dette notatet vil vi oppdatere staben om status for prosjekttakkvisisjon og TIKs økonomi. Som kjent er TIKs økonomi avhengig av et betydelig nettobidrag fra eksternt finansierte prosjekter for å dekke faste utgifter til lønn og drift.

Nettobidrag

Først en kort rekapitulasjon om nettobidrag – inntekter fra eksternt finansiert virksomhet inn i TIKs basisøkonomi.

TIKs økonomi består av A) En basisvirksomhet med aktiviteter finansiert av 1) bevilgning fra SV-fakultetet, 2) inntekter fra andre enheter ved UiO, 3) nettobidrag fra eksterntfinansierte prosjekter, 4) akkumulert resultat fra tidligere år, og B) en eksternt finansiert virksomhet med aktiviteter finansiert av andre institusjoner enn UiO.

Nettobidrag består av eksternt finansierte frikjøp og dekningsbidrag (overhead) fra prosjektene. Som kjent er TIK i nåværende finansieringsmodell avhengig av et betydelig nettobidrag for å dekke faste kostnader.

Når det gjelder frikjøp finansiert med NFRs satser, er det nødvendig å være oppmerksom på at frikjøp av ansatte med lønn høyere enn satsene medfører en egenfinansiering i prosjektene og nettobidraget reduseres dermed.

Det skal gjøres oppmerksom på at nettobidrag ikke er all inntekt til TIK fra prosjektvirksomhet. F.eks. gir UiOs fordelingsmodell insentivmidler for EU-prosjekter, i form av 0,47 kr per krone bevilget i prosjektet, til senteret, og toppforskningsstøtte i prosjektperioden, som varierer mellom 400 000 kr per år for ERC-prosjekter, 600 000 eller 900 000 kr per år for koordinatorprosjekter EU, og 2 mill. kr. for SFF/SFI/FME (vertsenhet).

I nettobidrag inngår heller ikke frikjøpsmidler fra andre enheter ved UiO, selv om de bidrar til å dekke personalkostnader ved TIK.

Nettobidrag som inntekt til TIK

TIK-senterets årlige bevilgning fra fakultetet er i 2025 på 10,9 mill. kr. I tillegg har senteret i år inntekter fra andre enheter ved UiO på ca. 6 mill. kr. De samlede lønns- og driftskostnadene som disse inntektene skal dekke er i år budsjettet til 27,2 mill. kr. Differansen dekkes dels av nettobidrag fra eksterne prosjekter, dels fra å bygge ned det akkumulerte mindreforbruket senteret har hatt de siste årene. Uten det akkumulerte mindreforbruket har senteret et årlig merforbruk på mellom 1,6 og 4,3 mill. kr.

I prognosen for perioden 2025-2029 er det lagt opp til at mindreforbruket reduseres fra 20,7 mill. kr. ved inngang til 2025 til 3,9 mill. kr. ved utgangen av 2029. Det årlige nettobidraget i perioden 2025-2029 er beregnet til +/- 9 mill. kr. med unntak for 2025 da det er på 7,7 mill. kr.

Når nettobidraget er lagt på ca 9 mill. kr., er det i tråd med diskusjoner i styret om ambisjonsnivå for prosjekttakkvisisjon. Når det akkumulerte mindreforbruket er brukt opp (hvis økonomien går som prognostisert) etter 2029, vil dette nivået på nettobidrag ikke være tilstrekkelig til å dekke senterets faste utgifter.

Arbeidet som gjøres med prosjektutvikling og -akkvisisjon nå har derfor stor betydning for senterets økonomi de kommende år.

Vi følger derfor ganske tett de økonomiske konsekvensene av prosjektsøknader. Poenget når vi nedenfor skriver om forventninger fra prosjektsøknader er ikke at vi mener det er realistisk å forvente at alle innvilges, men å vise fram betydningen av dette for TIKs økonomi. Det er også et poeng at det gir oss anledning til en mest mulig konkret budsjettplanlegging og oversikt.

I langtidsprognosen er nettobidraget delt i bidrag fra allerede pågående prosjekter (kalt «kontraktsfestet nettobidrag»), mens de resterende delene kalles «toppvurderinger» og er beregnet ut fra målet om ca 9 mill kr i nettobidrag per år. I tabellene nedenfor går vi detaljert inn i beløpene vi forventer fra nettobidrag.

Oppsummert kan vi si at hvis alle prosjektsøknadene vi har under behandling nå innvilges, vil vi ved utgangen av 2029 ha et totalt nettobidrag på 58 mill. kr, mens det budsjetterte totale nettobidraget er 47 mill. kr. Et tillegg på 11 mill. kr. vil bety at vi ved utgangen av 2029 vil ha rundt 15 mill. kr. i akkumulert mindreforbruk, og – med forbehold om at vi ikke har detaljert regnet ut her – årlige isolerte resultater i balanse.

Inkludert i dette anslaget er en ERC Coordinator grant-søknad som har et beregnet nettobidrag på 10 mill. kr. Skulle denne gå inn vil den alene i tillegg til nettobidraget gi tilsammen 8,5 mill. kr. i insentivmidler¹ og 2, 4 mill kr i toppforskningsstøtte. Dette viser betydningen av større prosjekter, særlig EU.

Hvis vi f.eks. regner med at halvparten av prosjektsøknadene som er under arbeid nå innvilges (i beløp, selv om nettobidraget vil variere avhengig av hvilke prosjekter som innvilges), vil det totale nettobidraget i perioden være på 38,2 mill. kr., eller 9 mill. kr lavere enn det som er budsjettert nå. Da vil vi trenge utarbeiding og innvilgelse av nye prosjekter som gir et nettobidrag på til sammen 9 mill. kr. i tillegg.

Utvikling av nettobidrag

For kommende langtidsperiode er nettobidraget budsjettert slik i UiOs økonomisystem:

	År	2025	2026	2027	2028	2029	Totalt
Nettobidrag fra eksternt finansierte prosjekter		7 713 740	10 525 142	10 498 937	9 200 161	9 118 000	47 055 980

¹ Beløpet er 10,4 mill. kr. før «skattetrekk» fra fakultetet, i 2025 er skattesatsen 17,3 %.

Når vi deler opp nettobidraget i den delen som kommer fra allerede kontraktsfestede prosjekter og det som forventes fra nye prosjekter (toppvurderinger) vil forholdet mellom de to delene være som følger:

År	2025	2026	2027	2028	2029	Totalt
Kontraktsfestet nettobidrag	4 908 740	2 736 142	1 069 937	82 161		8 796 980
Toppvurdering	2 805 000	7 789 000	9 429 000	9 118 000	9 118 000	38 259 000
Totalt nettobidrag	7 713 740	10 525 142	10 498 937	9 200 161	9 118 000	47 055 980

Etter at denne langtidsprognosen ble laget er det skjedd endringer i både tildelte prosjekter og antall søknader under utarbeiding.

I styremøtet 5.12. ble følgende tabell vist for å spesifisere status for nettobidrag i langtidsprognosen:

	2025	2026	2027	2028	2029	tot
Kontraktsfestet	4 908 740	2 736 142	1 069 937	82 161		8 796 980
Toppvurderinger	2 805 000	7 789 000	9 429 000	9 118 000	9 118 000	38 259 000
<i>Toppvurderinger detaljert:</i>						
Nye tildelinger h24	2 269 408	3 362 400	1 703 255	1 056 196	361 327	8 752 586
Toppvurderinger						
søknader under behandling						
des.24*	1 214 546	2 599 480	2 905 724	1 761 447	1 578 041	10 059 238
Rest						
toppvurderinger	-678 954**	1 827 120	4 820 021	6 300 357	7 178 632	19 447 176

*For 2025 er nettobidraget i alle prosjektsøknadene som er til behandling ca 1,8 mill. kr, men det største beløpet forutsetter prosjektaktivitet hele året og er her halvert.

** Hvis alle søknader under behandling skulle bli innvilget vil vi ha et nettobidrag større enn budsjettet.

Etter tallene som ble presentert i styremøtet 5.12. er det ytterligere endringer. Det er flere søknader under behandling og en innvilget søknad ekstra. Nettobidraget fra søknadene som nå er under behandling overstiger det anslaget for toppvurderinger som er lagt til grunn i tabellene ovenfor, slik vi ser i tabellen nedenfor.² Det er denne tabellen som ligger til grunn for det som er oppsummert på forrige side som at vi ved utgangen av 2029 vil ha et totalt nettobidrag på 58 mill. kr.

	Totalt perioden 2025-2029
Kontraktsfestet	8 796 980
Nye tildelinger h24	9 580 814
Toppvurderinger søknader under behandling jan.25	39 738 632
Nettobidrag totalt, kontraktsfestet, nye tildelinger og toppvurderinger	58 116 426
Differanse toppvurderinger 2024 og januar 2025	-1 479 632

² Her er bare totalsummer fordi den nye budsjetteringsmodulen i økonomisystemet ikke gir enkel tilgang til årsbudsjettene. Vi jobber med dette.

Økningen i nettobidrag fra nye tildelinger høst 24 gjelder et prosjekt finansiert av UiO:Livsvitenskap, dvs UiO-interne midler som ikke regnes inn i nettobidrag i UiOs regnskapssystem, men som vil gi reduserte personalkostnader. Vi har regnet det med her fordi det er et større frikjøpsbeløp enn andre tilsvarende prosjekter.

Prosjektene som nå er under behandling er:

Prosjektleder	Finansiør
Asdal	Volkswagen Foundation
Ryggvik	Equinor
Castellacci	FRIPRO, NFR
Delgado	FRIPRO, NFR
Delgado	Biodiversa, NFR/EU
Asdal	INP, NFR
Asdal	AI, NFR
Castellacci	AI, NFR
Druglitrø	ERC
Bugge	SFU, NFR

Langtidsprognose – utfallsrom

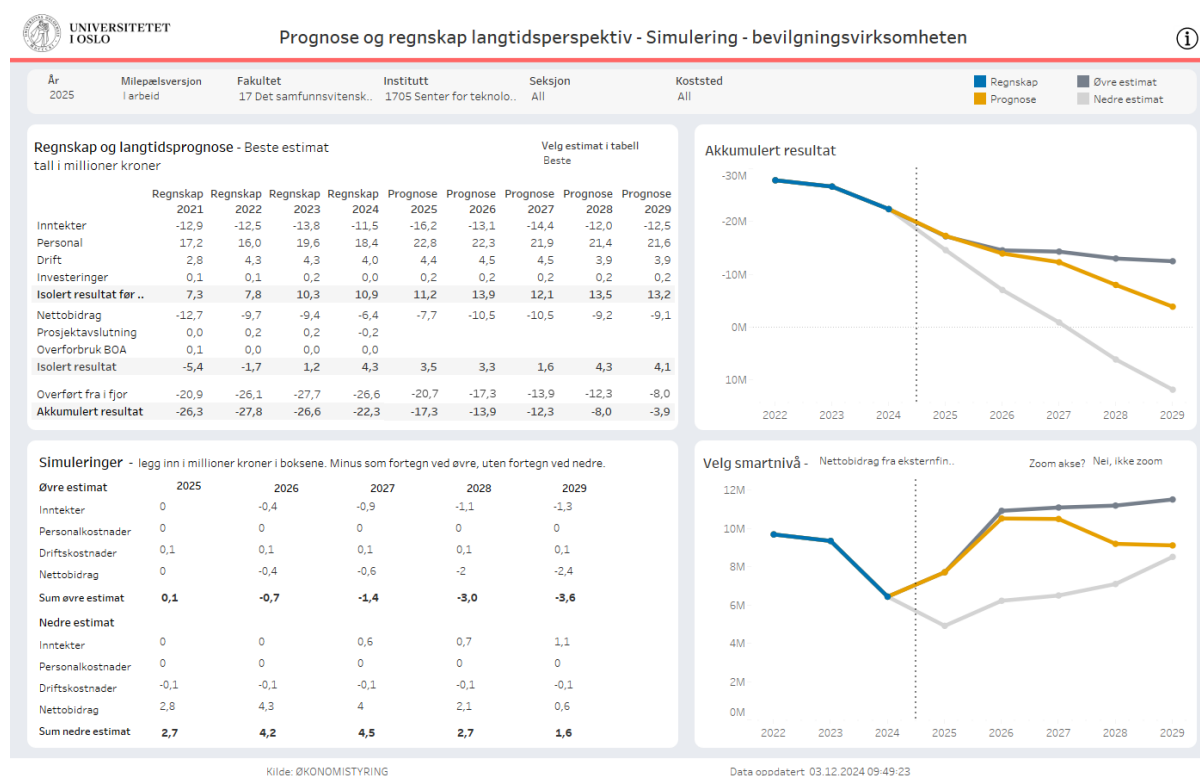
Det vedlagte notatet er resultat av en ny arbeidsprosess for langtidsplanlegging. UiO har bedt alle enheter om å i tillegg til en langtidsprognose beregnet som før basert på regnskap og forventninger (nå kalt «beste estimat»), lage øvre og nedre estimer. Dette ligner i mye de scenariene TIK-styret fikk seg forelagt i 2022/2023. Vi har i tråd med hva vi gjorde da, lagt inn ekspansjon i forskning og utdanning i øvre estimat, og primært nedgang i forskningsinntekter i nedre estimat.

Beregningene i øvre estimat for en utvidet utdanningsportefølje i form av et bachelorprogram gir en økonomisk bakgrunn for diskusjon i stabsmøtet om utvikling av et slikt program. Det skal likevel presiseres at det er høyst usikkert om vi vil få den økningen av basisbevilgningen vi anslår er nødvendig i estimatet.

Fra TIK-senterets ledelse

Til fakultetsledelsen

Vi viser til disposisjonsskriv for TIK-senteret for 2025 og bestilling om mulige positive og negative scenarier for økonomisk utfallsrom. Øvre og nedre estimat for TIK er tallfestet og lagt inn i tableau-modellen for simulering.

Figur 1 Simulering beste estimat

Vurdering av den økonomiske utviklingen opp mot ambisjoner, handlingsrom og spesifikke utviklingstrekk og/eller trender som gjelder for enheten. Det må kommenteres hvilken risiko og hvilke muligheter man ser i 2025 og i perioden 2026-2029.

De mest fremtredende utviklingstrekk er diskrepansen mellom bevilgning og faste kostnader, dvs personal og drift finansiert av basis. Dette er en diskrepans som TIK-senteret har hatt over flere år. Vi har gjennom en periode både dekket diskrepansen og opparbeidet et betydelig mindreforbruk med en prosjektportefølje med flere store prosjekter. Etter at denne perioden nå går mot avslutning begynner søknadsaktiviteten å ta seg opp. I tråd med både egne og fakultetets ønsker har vi lagt opp til en nedbygging av det store mindreforbruket fram mot 2029. For at ikke dette skal gå for raskt og at vi skal ta for stor risiko, har vi for kommende langtidperiode lagt inn utsatte ansettelser i ph.d.- og postdoktorstillinger. Dette er mulig samtidig som vi opprettholder måltallet fordi vi har UiO-internt finansierte stillinger i tillegg til de vi får direkte fra fakultet. Ytterligere handlingsrom vil være å redusere i personalkostnader og redusere driftsmidler.

Vi ser at TIKs kompetanse treffer godt med UiOs satsninger, og vi har lyktes godt med å få oppstartsmidler til blant annet bachelorsertifikat-emner. Vi har som kjent veldig god søknad med kandidater som har høye karaktersnitt til vårt mastergradsprogram. Mht øvre utfallsrom budsjetterer vi dermed for at vi kan øke inntaket til masterprogrammet samt tilby å drifte et engelskspråklig bachelorprogram, noe vi har vært i dialog med UiOs ledelse om. Dette vil kunne gi en mer stabil grunnfinansiering og et finansieringsgrunnlag mer på linje med de øvrige instituttene. I tråd med disse strategiske ambisjonene legger vi opp til en økning på 5 mill kr per år fra 2027/2028 i basisbevilgning til undervisning med nytt bachelorprogram og på 2 mill. kr per år fra 2026 for master, i tillegg til at anslag på midlertidige utviklingsmidler på 3 mill kr for å igangsette et bachelorprogram. I øvre estimat har vi også beregnet tillegg av 2 faste vitenskapelige stillinger og 0,5 administrativ stilling på kostnadssiden slik at den økte aktiviteten skal kunne gjennomføres.

For 2025 vurderer vi at det er en forholdsvis liten risiko for avvik på kostnadssiden. Det er mulighet for noe positivt avvik på inntektssiden, gitt at vi allerede nå i desember ser ut til å ha tatt inn så godt som hele den forventede posten på inntektssiden (det vi kaller for toppvurderinger). Avvikene vil imidlertid ventelig ikke bli særlig store, gitt behandlingstid for søknader om forskningsmidler hos NFR som er den største finansiøren vår. Vi ser imidlertid at vi er etterspurte som prosjektpartnere og at det kan komme mindre prosjekter på ganske kort varsel som øker nettobidraget til senteret. Vi legger samtidig til at forventet budsjettert nettobidrag for 2025 er relativt sett beskjedent og at vi derfor bruker av mindreforbruket.

Den største risikoen for langtidsperioden er i tillegg til en ikke tilstrekkelig stabil basisbevilgning, manglende ekstern finansiering. Vi mener at anslagene som er gjort i beste estimat er realistiske, men vi ser også utfordringen med generelt mindre tilskudd til sektoren og mulig større konkurranse på områder det TIK-senteret har hatt gode resultater. Når det gjelder kapasitet i staben i langtidsperioden er prosjekttakkvisisjon på et nivå som beste estimat legger opp til, mulig.

Vi er bedt om å kort beskrive hvilke praktiske konsekvenser og prioriteringer som må gjøres dersom utviklingen blir vesentlig annerledes enn beste estimat.

I nedre estimat vil TIK-senterets akkumulerte mindreforbruk være oppbrukt i 2027, med store akkumulert merforbruk i 2028 og 2029, henholdsvis 7,5 og 13,3 mill. kr. Skulle dette bli resultatet, vil vi måtte revurdere strategien for prosjekttakkvisisjon, og vurdere ressursbruk i undervisningstilbudet, i enda større grad oppnå måltallene for rekrutteringsstillinger slik vi har lagt inn i nåværende langtidsbudsjett, og redusere personalkostnader, for eksempel gjennom å vurdere behovet for administrative støttetjenester.

2.12.2024

Kristin Asdal
Senterleder

Inger-Johanne Ullern
Kontorsjef